

فربوون له عهقی نا ك و پکی ئمه دا ... محمه د ته ها حوسن

فربوون هم هه کاره و هه میش ئامانج، ئه و کاته هه کاره که کس بیهو زیاتر بزانه و زرتتر له زانیاری له ماوهی ژیا نی خه ککاته وه، ئه و کاتهش ستراتیژه کس بیهو ژیا نك به خه ی بسازند به قه د ئه و مانایانه به که خه داویه ته ئه و ژیا نه.

فربوون پسه سکی نه وه ستاوه، ئه و کاته ده وه ست به که کس ژیا نی کتایی پد، له کرده ی فربووندا سخته ر و که نار، یا ناوه ند و چه، یا روونتر به ین فربه ر و فربوو دوو بوونه وه ری تا هه تایی له وه وه ست و فیند میند یه دا ین و نام ننه وه، فربه ر تاهه تایی فربه ر نیه هه میشه خه به پیر ز تبه گات و پویه اب ئه وه ش که له فر ده به تاهه تاییه قوتایی ئه وه. کرده ی فربوون کارل ککی به رده وامه له نوان تاکه کاند و ئه وه هه وه سته کانه به ماوه یه و به گو ره ی هه وه سته که ناسنامه ی فربه ر به که سك ده دن و به ماوه یه کیش به فربوو یا فربه خوازی ده دن.

له فربووندا گانه انك له هفتاری که سك که ده یه وه یا ویستوو یه تی فربه ی بابه تکی تازه به رووده دات و ده رده که وه، ئه م گانه به ر له هه ر که سك خدی فربه خواز هه سته پده کا ئینجا فربه کار له کردار ککی هه سه نگا ندنا ئه م استیه کاتیه به ده رده که وه. مرث به ئاماده باشیه جینیتیکیه که به فربوون گره وی خه له هه موو بوونه وه ره زیندوو هکانی تر له سه ر زه وی برده وه، ئه م ئاماده باشیه به فربوون له مرثدا نه بوایه، ده بوایه به میکانیزمی تر و بژارده ی تر به رگری له بوونه بیله ژیکیه که خه کردبایه. فربوون هم بوونه هه شمه نده که مرث ده پار ز و هه میش بوونه بیله ژیکیه که ی.

ئه گه ر به ماوه یه کی در ژ تاك ئه م ئاماده باشیه به ماوه یه له چالاکیی بوه ستانت و کرده ی فربوون هه چی له گانه انکاری نه چه ته سه ر، ئه و پسه سه که وه ک داینامیزم ده وه ستانت و ئه وه ی ده مانه ته وه ته نها (خوو) ه و به س، که واته فربوون کرده یه کی سه رتاپای بز ز و نه وه ستاوه و په یه وه سته به هه ناسه دان له ووی بیله ژیکیه وه و به هوشیاری و په یبردنیش له ووی سایکله ژیه وه، واته تاك تا هه ناسه بدات و بداته وه و هه تا وه کو هه شیشی مابه و هه ستیار به ئه و بواری فربوونی هه ره یه و ماوه.

تاك جگه له وه ی بوون که تا هه به ده به فربه شت ککی تر نیه له

چوارچلوهی بوون و نه بوون، ده بـ فـر بـ بخوات و بخواتهوه و بچولـ و بحهسـتهوه، پـکهـنـ و بگری، ههستـ و دانیشـ، قسه بکات و بـدهنگـ بـ، خاوانـ بـت و جوان ده رکهـوـ، بیر بکاتهوه و خهیاـ بکا، سهیرکات و بـن بکا، چـژ ببات و ئازار بناسـتهوه، ده بـ فـر بـ بزانهـ و پهی به نهرانی خـی بهـرـ، فـر بـ خواسته کانی خـی بدرکـنـ و چـن چـنی ده یانگاتـ، فـری ئهوه بـ بهرانبهره کانی حمز و ئارهزوویان له چیه و له چیش بـتاقهت و کهیف ناساز ده بنـ. مرـفـ ده بـ فـر بـ به بـگاوه بـوات چ پیاده بـ و چ سوار، سهرنج بداته شت و سهرنجی خهـکـ بـ خـی اکـشـ. ده بـ فـر بـ چـن له گهـ خـی ده دوتـ و چـن چـنیش له گهـ خهـکـ، چـن ده چـته نـو دیبهیت و چـنیش لـیده رده چـ، چـن ئهوهی ده یهـو و ده یخواز و بیر لـده کاتهوه ده یـ یا ده یـر و چـن چـنیش کـنـنـی ئارامی ده کات تاوه کو ههرچی له بهرانبهره کانیهوه ده رده چـ لـیان حاـی بـ.

ده بـ فـری نووسین و وـنه کـشانی پـته کان بـ بـ ئهوهی بخوـنـتهوه و بناسـتهوه، بـ ئهوهی حمز و ویست و مهیل و دواتر هزری خـی بکاته پیت و دواتر وشه و پاشان له ـستهی تهواو و هاوسهنگدا دهنگ و قسه یان لـ درووست بکا، بـ ئهوهی وـنه ی بیرکردنهوه کانی خـی له پـسـسـکی سیمبولیزه کردندا بگوازـتهوه سهر کاغز و شاشه و جوان و جوانتر ده رکهـوـ. بـ ئهوهی وـنه ی بیرکردنهوه کانی خـی له کرده یه کی ووبهـووی ده نگیدا بـ بهرانبهر بندـرت و جوانترین و ماقولترین نامه یان لـ بسازـنـ.

فـربوونی نووسین و خوـندنهوه ههر بـ ئهوه نیه تابلـکانی سهرشه قام و نامه ی نـره ره کانی پـ بخوـنـتهوه و بزانی چین و چیان دهـوـ، فـربوونی نووسین و خوـندنهوه بـ ئهوه یه بیرکردنهوه کان له بهر دم و چاو و گوـکان بگوازـنهوه دوورترین شوـن و زهمهـن و به هانای بیرکهرهوه بچن تا ناکـتاکان له گهردوون، فـربوون بـ ئهوه نیه وهـکـ باوکمان بخـین و وهـکـ ئهـو بخهوین و بخـینهوه و بچینه زینده خهون و خهیاـهوه، بـ ئهوه نیه وهـکـ ئهـو یا ههر کهـسـکی دیکه له دهورمان بچولـین و بچولـینهوه، بـ ئهوه نیه له سهر هه مان ئاوازه کان بخوـنین و بـینهوه، خـ ئـمه قاز و قورنگ و مراوی و له قلهق نین تا ئه بهد له کوـستانهوه بـ گهرمـن و له گهرمـنهوه بـ کوـستانان بچین و بگهـینهوه، پشـیله نین تا ئه بهد بمیاوـنین و بـسه له مشـکـ دانـینهوه، گورگ نین تا ماوین تاو بدهینه ـانه مهـ و بزنان و نیوه یان لـ کهت و پت کهین و ههر بایی سکی خـشمان بخـین، ته یرو تواـ نین ههر یهـکـ جـره ده نگمان لـ بـته دهر و لهویش زیاتر

هیچی تر نه زانین، گوډرځ نین هر له سچوار وشه تښتگه یی و نهها
پمه پم له لومان و زه ه زه له ده ممانه وه ده رچ،
و..... تاد.

ئمه مرځین ب ټه وه ئاماده یی فربین و نه زانراوه کان بزانی، هر
که سه مان ځمان بین و پهی به ځیه کانی تر بهرین، ځمان بناسین و
توانا کانمان بپشکین و بزانی چندان له بار دایه و تا چندی
توانا مان هیه فربین، توانا کانمان تا چندی ب ده کهن و بچی باشن
و ده گونج. ده ب فربین پهره به توانا هزی و جهسته ییه کانی
ځمان بده یی و پهی به زه مهن وه گاو اوکی هه میشه یی و شوځنیش وه
گاو اوکی هه میشه یی تر بهرین، پویسته فبری ټه وه بین کات و شوځن
دوو هه ندی جیانه بووه وه بن له یه کتر و له ځمان و هه میشه و
له هر ده رکه تن کمان و له هر بهرکه وتن کمانیشدا به رده وام به
تازه یی ده رکه ون و شت و شوازه کانمان له دیارده ی تردا ب
بنه خشن.

مرځ ده ب فبری ئازادی ب وه یه کم وانه له ژیانیدا، ژیانکردن
مه رچی ئازادی له گه دایه، ژیان پو س سکی زر تایبته و تاکانه یه،
هرکه سه مان له ځماندا ده ژین و ب ځشان ده ژین و ژیانیشمان
په یوه سته به ژیانی ټه وانی تر لک وه ځمان، ژیان کرده یه کی
درځخایه نه و ده ب فبری بین، ده ب که سانی تر له سهر ټه وه اب نین
که بژین و ټی ژیانی ځیان و که سانی تر بگرن و بزانی.
فربوونی ئازادی ته نها درووشم کی شگ او انه ی نه ریتیا نه نیه و
سنووره کانی له گهرمکردنی مه جلیسی قسه و گوتاره حماسیه
شگ او یه کان ده رنه چ، ئازادی وه وانه و وه پو گرام و وه
ئامانجی کورتخایه ن و درځخایه ن له سیستمی پهروده یی و
کمه لایه تی و کولتوریماندا ده ب ه ننگ و ده ننگ بداته وه، ده ب
تاکه کان فبری ټه وه بن ه شیار بن به ئازادی ځیان، له کو یا چ
کات مه ترسی هاته سهر سنووره کانی ئازادیان پهی پ بهرن و
ده ستنیشانی کهن و ایگه یه نن.

ئازادبوون بهر له وه ی کرده یه کی یا ئامانج کی ده سته جه معی گشتگیر
ب، پو س سکی هزی و پهروده یی تاکانه ی درځخایه نه و به
تپه یی کات و ق ناغ به ق ناغ کاریگه ری و نیشانه کانی له سهر خودی
که سه کان ده بینر ټه وه، من پموانیه کمه لگه ی ئازاد به ب تاکي
ئازاد هه ب، یا تاکي ئازاد هه ب و کمه لگه که شی نازاد ب، ئه م
دوانه یه به یه که وه جه ده لیته و داینامیزم کی هاوسه ننگ و هه ند جاریش
لاسه ننگ پکده ه نن، لاسه نگیه که ی ټه وه یه ئازادی له پته رازوویه کیاندا

باری ش و له نگ بـت، بهـام هاوسه نگیه کە ی ئه وه یه چ تاك چ ك له
دـخـکی ئازادیدا بیه نه سەر و ههردوو جهسته که (تاك و ك) بـ یه کتر
و له نـو یه کتر و له گه ی یه کتر هـهـسوـن، جیا له وه بابـهـتـك نیه
ناوی ئازادی بـت و ئه وه ی هه یه ته نها له چوارچـوه ی جوانکاریه کانی
گوتاره و بهـس و نه په یـوه ته وه بهری هـفتار و هـهـسوکه وه وه،
ده بـ فـری ئه وه بین که ئازادی له سیستمدا فهراههـم ده بـت، من وهك
که سانـکی بیرکه ره وه ی په راوـزنشین پـموانیه ئازادی ته نها له
ده ره وه ی سیستم و چاو دـریه وه دـته دی، چاو دـری و سیستماتیزه کردنی
ژیان ده بـ بـ ئه وه بـ تا ماوین وهك مرـف، وهك بوونـکی هوشیار و
عاقـقـز له ئازادی بگرین و ئهـم سهروهـریه که له سهرووی هه موو
سهروهـریه کانی تره بیارـزین و هه رچی هه یه له خواره وه ی ئه وه و له
پـناوی به سهروهـری هـشتنه وه ی ئه وه،

ئازادی هزر و په یوهـسته به گه شه کردنی هزی مرـف و كـمه گه که یه وه،
نه شونما کردنی هزر کهش و فهزای ئازاد دـنـته ئارا و دواتر له
ئازادیشدا ئازادی تاد هـز وهرده گرـت و سه رتاپای بوونی تاك
بوونـکی سه ربهـخ و ئازاد و ساغ و تهـن و دهروونـدرووست ده بـ، من
پـموایه هیچ كـمه گه یهـك نه یه توانیوه ئه و وـنه جوانانه ی بـ ئازادی
له نـو هزر و زهینی بیرمهـند و گهـوره هزرواناندا هه بووه وهك خـی
له سهـر زهوی بنهـخشـنـته وه، تا ئاستـکی زـر له دوا ی دووهـم جهـنگی
جیهانی چهـند وـات و كـمه گه یهـك تا بلـی جیا جیا یان بـ ئازادی تاك و
كـمه گه کانی خـیان نهـخشاند، بهـام ههـر نه گه یشتنه ئه و وـنه
ئینسانیه باـایانه ی چکه و قوتابخانه فیکری و فهلسه فیه کان
پـیانوا بوو دـنه دی ئه گهـر ههـلومهـرجه له گه ی یه کگونجاوه کانیان بـ
بـته دی،

له كـمه گه ی خـشمان ئهـم وـنانه ههـر له سهـر کاغهـزه کان ماونه ته وه و
نه په یـونه ته وه مـشکی دهـسهـات به دهـست و جـهـو به دهـسته کان، ئهـم
هزره پـویستی به پهروهـرده و فـرکردنـکی له سیستم داـئـرا و هه یه و
هه روا به گـتره نایه ته دی،